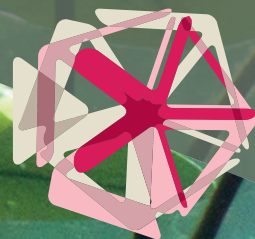

Herstel
Talent

Jezelf ontwikkelen in troebel water

Onafhankelijke cliëntondersteuning
Tussenrapport juli 2024

Ter attentie van: Gemeente Schouwen-Duiveland
Door: Irene van de Giessen, adviseur en
Klazine Tuinier, directeur Stichting HerstelTalent

Inhoudsopgave

Inleiding Jezelf ontwikkelen in troebel water	4
1. Onafhankelijke cliëntondersteuning in Schouwen-Duiveland	6
2. Veel voorkomende problematieken	8
a. De wens om mee te doen in de maatschappij	8
b. Problemen rondom zingeving, betekenisgeving en aanhaken bij de maatschappij.	8
c. Eenzaamheid	8
d. Macht en machteloosheid in relatie tot het systeem	9
e. Zoektocht naar passende hulpverlening en behandeling in onze maatschappij	9
3. Cijfers	10
4. Signalen	13
5. Aandachtspunt	15

An underwater photograph showing a dense thicket of reeds and a large lily pad in the foreground. Sunlight filters through the water, creating a dappled light effect. The water is slightly murky, giving it a 'troubled' appearance.

Inleiding

Jezelf ontwikkelen in troebel water

Als onafhankelijk cliëntondersteuners hebben we het voorrecht om opmerkelijke mensen te ondersteunen in hun herstelproces. Velen van hen zijn opgegroeid in modderig water, waar zij werden blootgesteld aan uitdagingen en tegenslagen. Ook in hun latere leven werden zij vaak geconfronteerd met verdere vervuiling van het water waarin zij leefden. Ondanks deze bijzondere omstandigheden wisten zij tot ontwikkeling te komen.

De troebelheid van het water maakte dat zij zich enkel en uitsluitend zijn gaan concentreren op hun eigen groei en ontwikkeling. Op die manier overleefden zij, vóór op uitzonderlijke wijze. Zij bewaarden een zekere ongereptheid. Een ongereptheid die door veel mensen niet op waarde wordt geschat en soms zelfs als niet gepast of gevaarlijk wordt gezien.

Een hedendaags probleem voor deze bijzondere mensen is het gegeven dat ontwikkeling en veerkracht in onze maatschappij vaak langs strakke lijn, ingewikkelde wetgeving en onmogelijke eisen voor toegang tot hulpverlening wordt afgedwongen. Het haalt veel mensen uit hun natuurlijk neiging om zich uit modderige wateren te bevrijden en werkt soms regelrecht blokkerend. Laat staan dat er algemene aandacht is voor het bevorderen van het milieu dat voor zoveel mensen tegenwerkt aan hun ontwikkeling. Er is nauwelijks oor voor wat men ondanks alles wat men meemaakte heeft bereikt, laat staan dat er oog is voor de schoonheid van het te midden van uitdagingen en obstakels kunnen groeien en transformeren.

Mensen die zich bij ons melden voor onafhankelijke cliëntondersteuning voelen deze desinteresse, de lange weg die ze aflegden in het modderige water heeft hen eenzaam gemaakt. Ze voelen zich machteloos ten opzichte van systemen, wetgeving en hulpverlening die niet voor hen bedoeld lijken te zijn. Er lijkt geen oog voor wat er allemaal wél is bereikt en geen mogelijkheid om eigen inzichten over ontwikkeling onder lastige omstandigheden vorm te geven. Opnieuw worden mensen met vervuiling van hun water bedreigd, maar nu door de overheid en andere instanties die juist in het leven zijn geroepen om hen te ondersteunen. Het leidt ertoe dat mensen moe raken en niet meer weten hoe ze zin aan hun leven moeten geven. Wat betekent het dat ze zelfs op hulpverlening lang moeten wachten of geen eens toegang krijgen?

Bij HerstelTalent laten we ons leiden door de wijsheid en kracht van de mensen die we ondersteunen. We omarmen hun delicate schoonheid en hun vermogen om boven troebel water uit te stijgen. We herinneren hen aan datgene wat ze zo goed kunnen en vaak zijn vergeten; te midden van uitdagingen en obstakels, kunnen groeien, transformeren en hun volledige potentieel bereiken. We pogen om te voorkomen dat systemen bijdragen aan verdere vervuiling van hun water en vragen er aandacht voor. We roepen op om de diepe wijsheid van de mensen die we mogen ondersteunen op waarde te schatten en te doen wat nodig is om hun eigen vermogen tot veerkracht weer te kunnen benutten.

1. Onafhankelijke cliëntondersteuning in Schouwen-Duiveland

Sinds januari 2019 biedt Stichting HerstelTalent onafhankelijke cliëntondersteuning in de gemeente Schouwen-Duiveland voor mensen die hulp en ondersteuning goed kunnen gebruiken maar het niet goed weten te vinden of er geen gebruik van maken. Het is inmiddels een goede gewoonte om elk half jaar de gemeente te informeren over cijfers en feiten en vooral over trends, ontwikkelingen en bijzonderheden die wij signaleren.

Voor u ligt het rapport onafhankelijke cliëntondersteuning van Stichting HerstelTalent over de eerste helft van 2024.

Onafhankelijke cliëntondersteuners zijn heel goed in het zien en herkennen van bijzondere manieren van overleven; in het zien van groei en ontwikkeling; in het waarderen van de manier waarop mensen omgaan met uitdagingen en tegenslagen en zich boven troebel water weten uit te vechten. Onafhankelijke cliëntondersteuners van HerstelTalent herinneren hun cliënten aan het feit dat ze kunnen groeien te midden van uitdagingen en obstakels, dat ze de mogelijkheid hebben om te transformeren en hun volledige potentieel te bereiken.

In de gemeente Schouwen-Duiveland zijn drie vormen van onafhankelijke cliëntondersteuning.

- SMWO is met name gevraagd om alle burgers die op zoek zijn naar vormen van zorg te ondersteunen.
- EvaRegelt!: is met name gevraagd om mensen die te maken hebben met ingewikkelde regelgeving, of meerdere wetten, te verbinden met de juiste vormen van zorg.
- Stichting HerstelTalent is met name gevraagd om mensen die met mentale problemen kampen te verbinden met de juiste vormen van zorg.

In de gemeente Schouwen-Duiveland verdwalen mensen regelmatig in troebel maatschappelijk water. Waar er vroeger ouders, grootouders of andere familieleden waren die mee zochten en de weg wezen, ontbreekt het veel mensen tegenwoordig aan een netwerk om vragen voor te leggen. Steeds vaker proberen mensen alleen, in vervuild water, hun weg te vinden. Soms lukt dit, maar dit, maar veel vaker dreigen mensen erin te verdrinken. Helaas zien wij veel mensen die langdurig hebben geprobeerd hun weg te zoeken en dit heel knap hebben gedaan. Ondanks alle veerkracht en gedane inspanningen raken hun (hulpverlenings)bronnen uitgeput. Men klopt dan aan voor hulp bij de gemeente of men wordt gesignaleerd omdat de manier van overleven en zich staande houden, te veel opvalt in deze maatschappij. Wanneer de gemeente geen helder zicht kan krijgen op de situatie, komen mensen bij HerstelTalent terecht. Vaak eenzaam en teleurgesteld. Het lijkt of niemand op zo'n moment meer ziet wat ze allemaal al hebben gedaan om zover te komen. HerstelTalent gaat allereerst op zoek naar wat men al allemaal heeft gedaan en geeft mensen hiervoor de erkenning en waardering. Van daaruit probeert ze vast te stellen wat de best mogelijke manier zou zijn om zich weer verder te kunnen ontwikkelen. HerstelTalent kent en de manieren hoe iemand vanuit troebel water weer helder zicht kan krijgen en het aanbod aan zorg en ondersteuning in de regio wat hierbij steunend kan zijn. Mensen die bij HerstelTalent komen hebben vaak al vroeg in hun leven geleerd om hun eigen ontwikkeling vorm te geven onder moeilijke omstandigheden. Ze hebben hierin rigoureuze keuzes moeten maken voor zichzelf met als gevolg dat ze eenzaam in het leven staan en zich niet begrepen voelen. We zijn er trots op dat de mensen die bij ons komen weer zicht krijgen op mogelijkheden om te midden van obstakels en uitdagingen te kunnen groeien, transformeren en hun volledig potentieel te bereiken.

2. Veel voorkomende problematieken

Hieronder volgen vijf veel voorkomende problemen waar mensen die in troebel water verkeren tegenaan lopen. Deze mensen zijn wij het afgelopen half jaar tegengekomen.

a. De wens om mee te doen in de maatschappij

We leven in een maatschappij waarin ‘meedoen’ als één van de hoogst haalbare doelen wordt gezien. De maatschappelijke norm zorgt, zeker sinds de participatiewet, meer dan ooit voor een indringend besef dat ieder mee moet doen en als dat niet gaat, je er niet bij hoort en er niet toe doet. Voor mensen in troebel water is het al een kunst om te overleven, laat staan om ook nog te werken of vrijwilligerswerk te doen. Men heeft vaak met veel moeite net een evenwicht gevonden om te blijven leven. Elke vorm van (maatschappelijke) druk die daarbij komt, maakt het zicht op de toekomst donkerder in plaats van lichter. Desondanks willen mensen heel graag meedoen ondanks hun angst voor de gevolgen. Werken kan namelijk voor sociale en financiële onzekerheid zorgen waardoor het toch al troebele water zwaar vervuild kan raken. Het ontbreekt wat ons betreft enerzijds aan mogelijkheden voor deze mensen om met ondersteuning mee te kunnen doen en anderzijds aan alternatieven om toch van waarde te kunnen zijn zonder werk of vrijwilligerswerk. HerstelTalent zoekt met mensen naar manieren om aan hun wens tegemoet te kunnen komen.

b. Problemen rondom zingeving, betekenisgeving en aanhaken bij de maatschappij.

De oplossingen die mensen zelf bedenken om met het troebele water waar ze in belanden om te gaan worden vaak maatschappelijk niet geaccepteerd. Dit zorgt ervoor dat de nadruk nog meer wordt gelegd op het ‘anders dan anderen’ zijn. Hierdoor ervaren mensen ontkenning en krijgen ze problemen met zingeving en betekenisgeving in het leven. Het leidt ertoe dat mensen afhaken in deze maatschappij. HerstelTalent ondersteunt mensen bij erkenning van hun manier om om te gaan met het leven (met name ook onder moeilijke omstandigheden) waardoor zij meer betekenisgeving ervaren. Daarnaast zoekt HerstelTalent met mensen naar een omgeving waar zij wel worden gewaardeerd of iets kunnen doen wat wordt gewaardeerd. Hierdoor vinden mensen soms de moed om weer aan te sluiten bij maatschappelijke structuren.

c. Eenzaamheid

Ongeveer de helft van de volwassen Nederlanders voelt zich eenzaam. Een groot deel van hen zijn jongeren. Wanneer niemand ziet hoe je je best doet om je leven vorm te geven en er minimale aandacht is voor je pogingen om je te ontwikkelen gaan mensen het water waar ze in verblijven als niet voedend, beklemmend en duister ervaren. Alle mensen die HerstelTalent treft, hebben hier last van. Zij hebben langdurige begeleiding nodig om weer enigszins tot zichzelf te komen en te kunnen horen dat ze ertoe doen. Vandaar uit durven mensen soms weer verder te zwemmen. Onafhankelijke cliëntondersteuners zijn om die reden vaak langere tijd aanspreekpunt en houvast. Dit is ook belangrijk om terugval te voorkomen.

d. Macht en machteloosheid in relatie tot het systeem

De mensen die HerstelTalent ondersteunen voelen zich veelal machteloos ten opzichte van de wetten, regels, waarden en normen die er zijn. Anderen bepalen voor hen wat goed water is, welk voedsel ze nodig hebben en welke planten er het beste in de buurt kunnen staan. Er is meestal geen ruimte voor de bijzondere voedingspatronen, waterkwaliteit en plantensoorten die mensen zelf in de loop van hun leven hebben uitgekozen en gewaardeerd. Wanneer zij zoeken naar middelen om hun levenswijze (die zorgvuldig is opgebouwd en voor de broodnodige wankel balans zorgt) voor te zetten, stuiten zij steeds vaker op regels die dit onmogelijk maken. Het werkt verlamdend. HerstelTalent zoekt met hen naar manieren om ruimte te vinden in het systeem en om binnen het systeem ruimte voor hen te creëren.

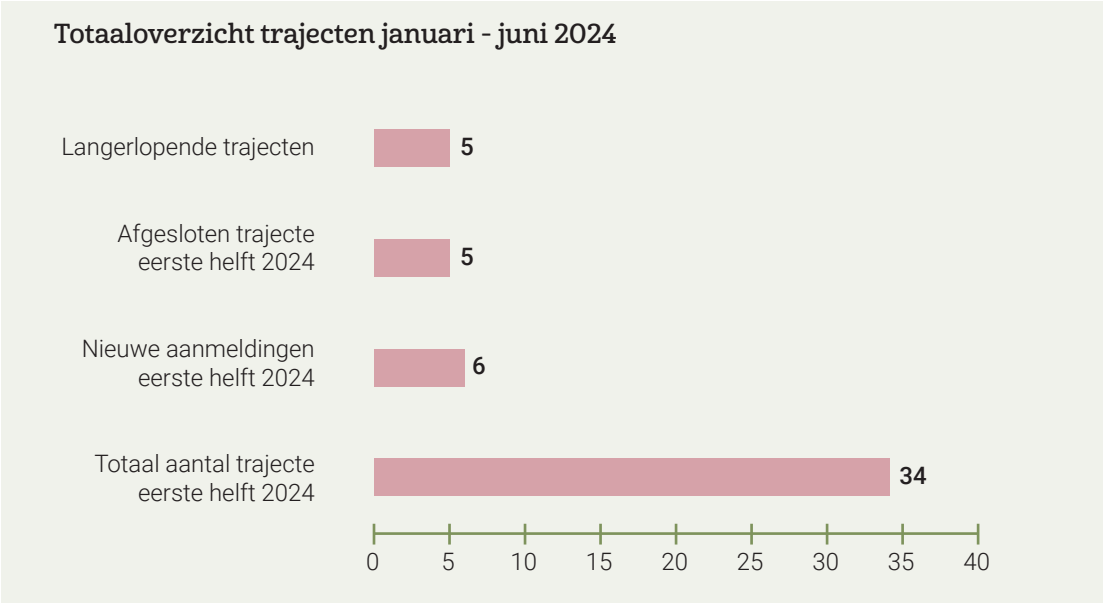
e. Zoektocht naar passende hulpverlening en behandeling in onze maatschappij

Ondanks pogingen om het leven vorm te geven lukt het soms niet. Men voelt zich soms zo zwak dat men bang is om te verdrinken en het water wordt soms zo troebel dat mensen zoeken naar passende hulpverlening en behandeling om hun water weer enigszins leefbaar te maken. Ondanks alle mogelijkheden die mensen online kunnen vinden voor hun problemen is er vaak een wachtlijst of is datgene wat iemand wil in Zeeland of Schouwen-Duiveland niet mogelijk. Alternatieven zijn er vaak niet. De realiteit is dat mensen heel blij mogen zijn met een aanbod. Laat staan dat er meerdere mogelijkheden zijn. De nadruk op eigen wensen en zelfsturing is wat therapie betreft bijna contraproductief. Het verbinden met de juiste zorg kan gezien worden als een ‘catch 22’. Er zou wel een oplossing mogelijk zijn als er maar genoeg personeel zou zijn bij de plaatselijke ggz en ook keuze qua soorten ggz aanbieders, maar dit is niet het geval dus is iemand weer terug bij af en lijkt het verbinden met adequate zorg zinloos. Het maakt ons als onafhankelijk cliëntondersteuners ogenschijnlijk onderdeel van een niet functionerend systeem waar de burger opnieuw niet op kan vertrouwen.

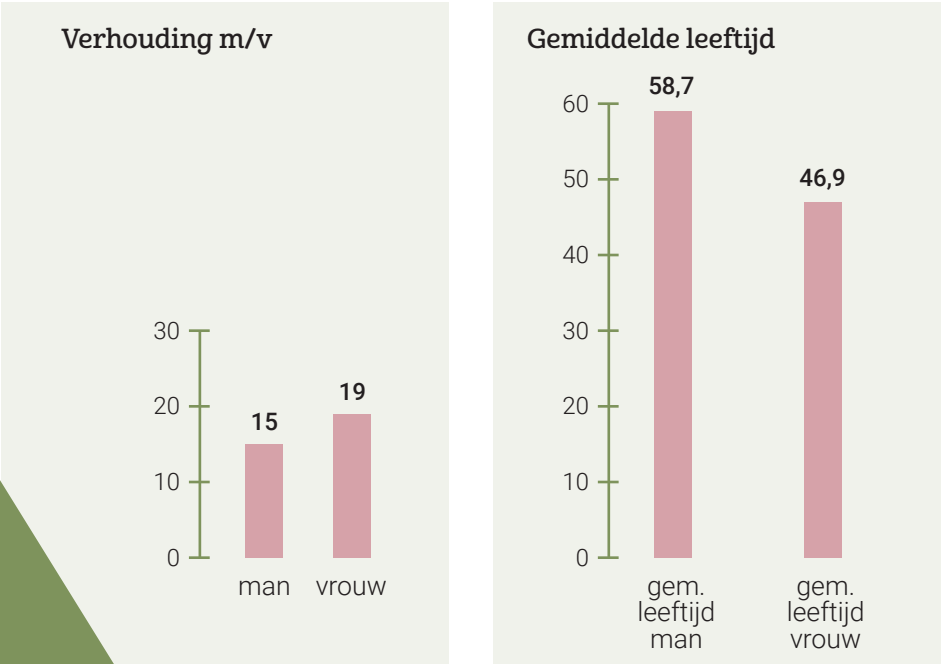
3. Cijfers

Hieronder vindt u in grafieken een aantal cijfers over onze inzet in de eerste helft van 2024.

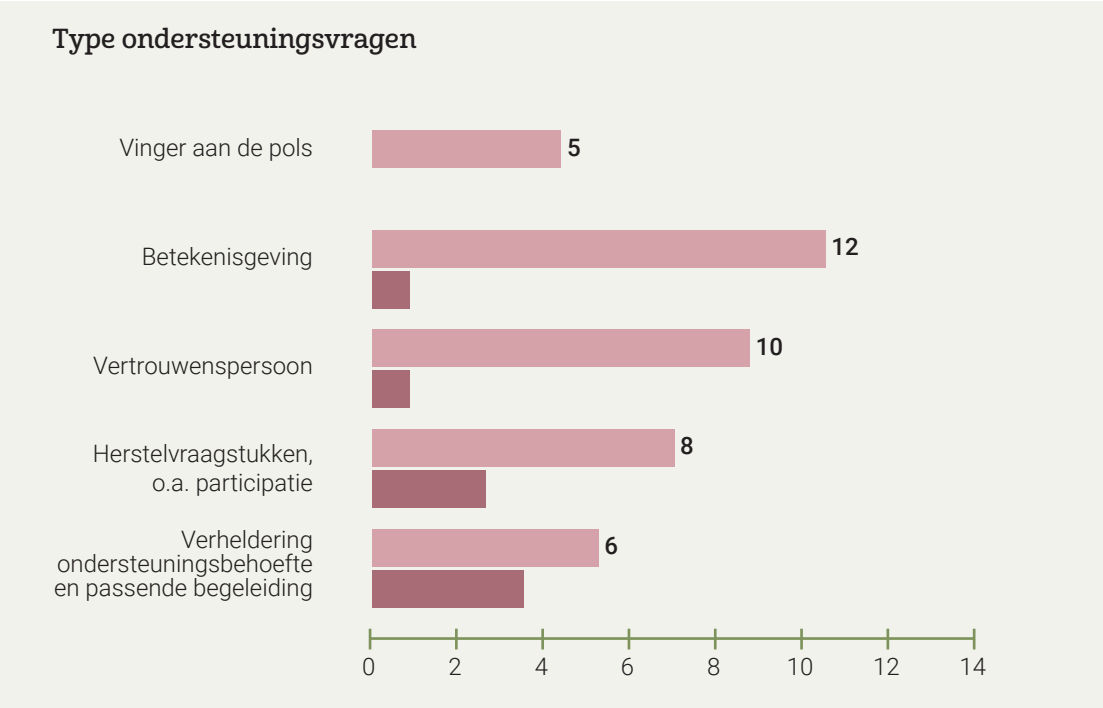
Als eerste een overzicht van het aantal trajecten in de eerste helft van 2024. Er werd gestart met 23 trajecten. Er kwamen zes nieuwe trajecten bij en er sloten er vijf af. In totaal zijn dus 34 mensen ondersteund in de eerste helft van 2024. Dit is inclusief de begeleiding in de vorm van onafhankelijke cliëntondersteuning plus, de zogenaamde uitzondering trajecten. Dit zijn er, stabiel, vijf.

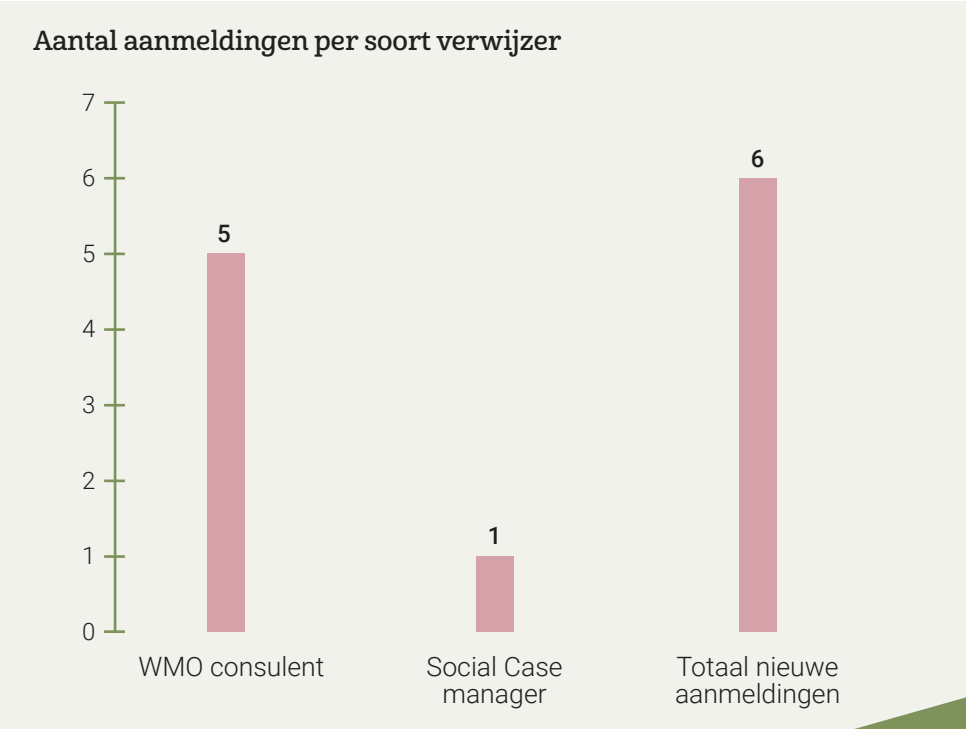
In de onderstaande tabel is de gemiddelde leeftijd te zien van de mensen die ondersteund worden en zijn en of zij man of vrouw zijn. Vergeleken met voorgaande jaren zijn de vrouwen wat jonger en de mannen wat ouder.

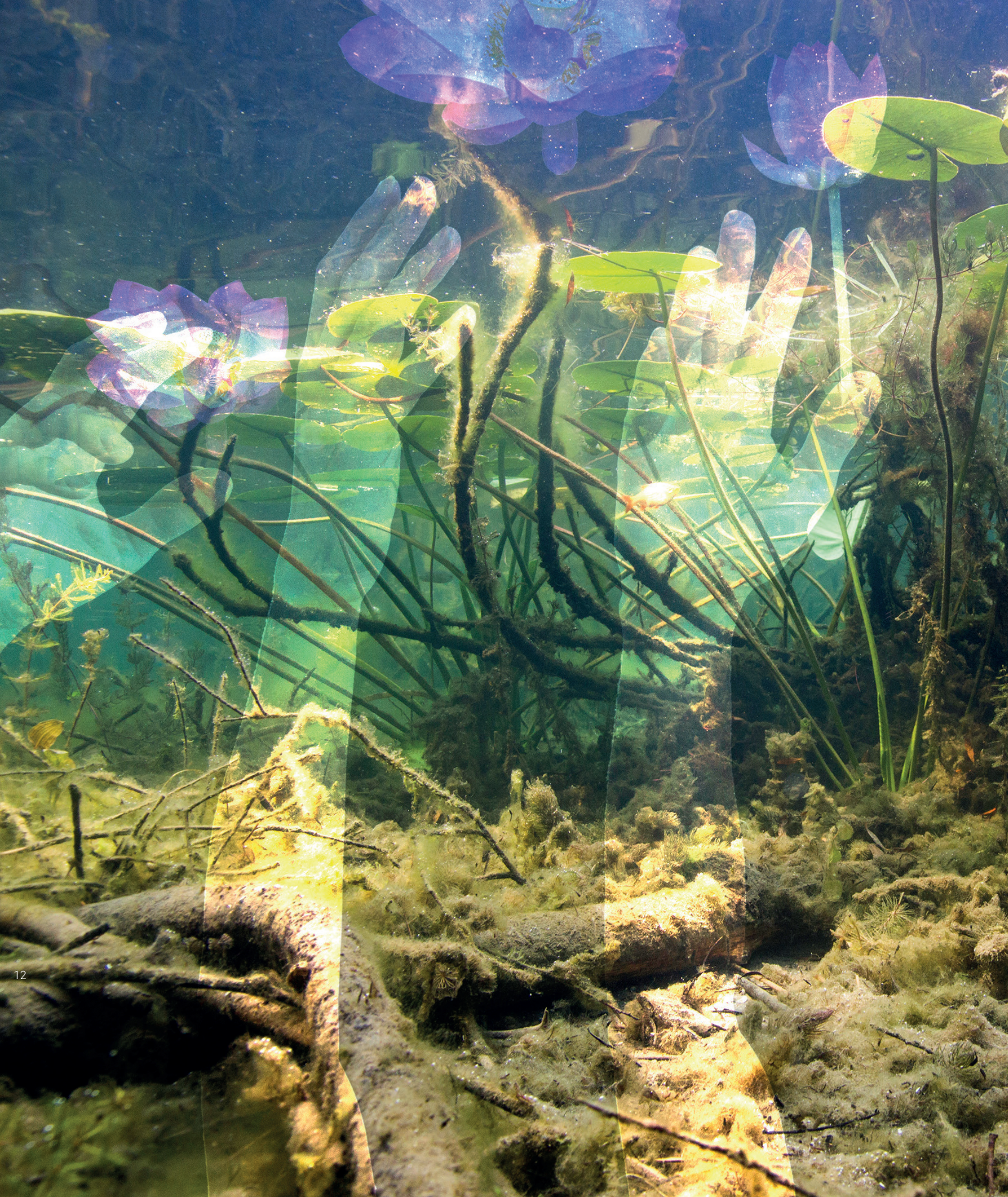

In de onderstaande tabel staan de soorten ondersteuningsvragen van alle trajecten in 2024 en van de nieuwe aanmeldingen.

In de onderstaande tabel is te zien door wie de nieuwe aanmeldingen zijn verwezen. In totaal waren er 6 nieuwe aanmeldingen in de eerste helft van 2024. Dit blijft achter bij de afgelopen jaren.

3. Signalen

- De afgelopen vier maanden zijn er geen nieuwe aanmeldingen meer geweest. Dat is afwijkend met de afgelopen jaren. Het lijkt de moeite waard om te kijken wat de oorzaak hiervan kan zijn.
- Er komen steeds meer signalen dat mensen voor behandeling van Emergis niet meer terecht kunnen in Schouwen-Duiveland. Ze moeten hiervoor naar Kloetinge, wat een grote investering is qua geld, energie en reistijd voor mensen voor wie behandeling toch al spannend is.
- Verder komen er signalen dat er hoge eisen worden gesteld aan het volgen van een behandeling. Zoals twee keer missen en uitgeschreven worden met als gevolg dat mensen weer op een wachtlijst komen.
- Een ander signaal wat meerdere keren terugkwam is dat kleine aanbieders van behandeling blijkbaar beperkte contracten hebben gekregen wat ertoe heeft geleid dat mensen na een wachttijd van minimaal een half jaar een intake kregen om vervolgens te horen dat de zorgverzekeraar geen ruimte meer had.

4. Aandachtspunt

Het gegeven dat mensen zo ver moeten reizen voor hun behandeling en aan zoveel voorwaarden moeten voldoen om behandeld te worden, maakt het voor mensen bijna onmogelijk om behandeling aan te gaan en uit het 'troebele water' te komen. Zeker wanneer mensen die wel degelijk willen te horen krijgen dat hun motivatie niet goed genoeg zou zijn als ze de reis naar Kloetinge niet zien zitten. Dit is een ernstig aandachtspunt want het is te verwachten dat veel meer mensen onder deze omstandigheden in ernstige problemen kunnen komen. Het mogelijke inktzwarte gevolg is in onze visie dat mensen vervolgens in crisis worden opgenomen en langdurig zorg nodig zullen hebben om hiervan te herstellen. Hierdoor ontstaat een potentiële u-bocht naar een WLZ structuur die een lucratieve en praktische oplossing lijkt voor de nu ontstane zakelijke problemen om ambulante hulpverlening vorm te geven. Hoe zeer wij ook begrip hebben voor deze zakelijke problemen is het in onze visie onverteerbaar dat we op deze situatie lijken af te stevenen. Dit zal de meeste mensen tekort doen en de mogelijkheid om hun eigen leven vorm te geven, bijna onmogelijk maken.

An artistic underwater photograph featuring two large, translucent hands reaching upwards from the bottom. The hands are positioned as if holding or supporting the water above. The background is a lush underwater garden with large green lily pads, thin reeds, and various aquatic plants. Sunlight filters through the water, creating a dappled light effect. The overall color palette is dominated by greens, blues, and the translucent tones of the hands.

Herstel
Talent

  hersteltalent
hersteltalent.nl